

Pasáček Ali

Pověst z Východu

František Omelka

Úvod

Je to už hodně dávno, co jsem jako malý kluk poprvé slyšel vyprávění o Alim. Od té doby jsem se k němu často vracel.

Maminka vyprávěla a já jsem si představoval, jak Ali prožívá podivné příhody. A obdivoval jsem jeho povahu. Byl vždy čestný a pravdomluvný.

Nedávno jsem při prohlížení odložených věcí objevil několik zažloutlých,

trochu pomačkaných listů, které mi připomněly tento příběh. Rád bych svým vnukům i pravňukům, ale i jejich kamarádům přiblížil vyprávění, které mě tak oslovilo. V žádném případě nechci konkurovat autorům, ale nezbyvá mi nic jiného, než si sednout a vzpomínat. A vzpomínky dát na papír. Věřím, že toto vyprávění upoutá i vaši pozornost. Poučení z něho totiž platí dnes ještě víc. Čest a pravdomluvnost dnes už totiž tolik neletí...

Josef Hurta

Sirotek

Ali seděl na louce a hrál na flétnu. Písničky, které hrál, ho těšily při jeho práci.

Stádo oveček se už napáslo. Některé ovečky si lehly do trávy. Kolem nich skotačila malá jehňátka a jejich zvonky doplňovaly hru malého pasáčka.

Najednou se ozvalo temné dunění. Takové zvláštní – jako by někde v dálce zahřmělo. Ali se rozhlédl po obloze. „Že

by se blížila bouřka? To je zvláštní, nikde ani mráček. Co to je? Obloha je jasná, sluníčko krásně svítí. To se mi snad jen zdálo; byl jsem tak zabraný do hry.“ Bezstarostně mávl rukou, usmál se na ovečky a chtěl hrát dále. Sotva však přiložil flétnu ke rtům, ozval se hukot znovu, tentokrát ještě silněji. Také ovečky zneklidněly. Ty, které ležely, polekaně vyskočily a shlukly se okolo pasáčka. Věrný pes Blesk přiběhl k Alimu a snažil se otřít o jeho nohy.

Ali nevěděl, co má dělat. Podivná úzkost mu sevřela hrud'. Nebe bylo čisté, slunce jasně svítilo, stromy a keře se ani nehnuły. A přece! Znovu a znovu to hučelo kdesi v dálce. Chvílemi byl hukot tak silný, že se zachvívala i země. Ustrašená zvířata se třásla a s děsem v očích hleděla na chlapce, jako by u něho hledala ochranu.

Pasáček byl bezradný. Má už zahnat ovečky domů? Do večera zbývá ještě

hodně času, doma by se mu asi vysmáli. Možná že by mu nevěřili vyprávění o podivném hukotu. Mohli by si myslet, že se mu už nechtělo být na pastvě.

A tak se rozhodl, že zůstane. Vždyť už není malé děcko! Už mu bude devět roků. Z myšlenek ho vytrhla maminka. Objevila se znenadání, jako by vyrostla ze země. „Maminko, slyšeli jste také to hučení?“ vítal ji zdaleka Ali, ze kterého náhle spadl ten mučivý strach.

„Ano,“ odpověděla schvácená maminka. „Požeň ovečky rychle domů!“

„A proč? Bude to nějaká bouře?“

„Nevím, snad,“ odpověděla vyhýbavě. Ali se na ni podíval. Pochopil, že má nějaké obavy. Hvízdal na Bleska, který se proháněl po louce, a všichni pospíchali domů. Podivný hukot už přestal.

Bydleli na úpatí vysoké hory. Jejich chaloupka seděla jako hříbek uprostřed zeleně. Podobných domků tam bylo několik. Malý Mirro, Aliho bratříček, ho ve se se přivítal.

Tatínek před chvílí někam odběhl. Prikázal Alimu, aby se nevzdaloval ani na krok. Před večerem se vrátil. Na pohled byl zase klidný jako jindy, ale Ali poznal, že ho něco trápí.

Ten večer nemohl Ali usnout. Stále se vracel k tomu podivnému hukotu. Kdyby přišla bouře, bylo by všechno v pořádku, ale takhle? Obloha zůstala bez jediného mráčku až do večera. Potom na ní vyskočily hvězdičky a vše bylo v klidu. Opravdu? Proč jsou rodiče tak neklidní? Jistě tuší nějaké nebezpečí. A jistě to nebezpečí

je velké, když pro něho maminka utíkala až na pastvu! Ale proč by se tím teď trápil. Zítra se určitě všechno dozví. Ali přestal přemýšlet a pomalu usínal.

Náhle se ozval ohlušující rachot. Ali ucítil, jak se zachvěla země. Mirro se probudil a dal se do pláče. Maminka vběhla do ložnice.

„Maminko, já se bojím!“ vzlykal malý Mirro.

„Neboj se, to zase přejde,“ chlácholila ho maminka. „U nás v horách to často bouří.“

Ale znovu se ozval nový rachot. Silnější, hroznější! Oknem vnikla do ložnice rudá záře. Jako by se nebe rozžhavilo tisíci blesků. Před domem se ozvaly rychlé kroky. Hned nato někdo zabušil na vrata. Otec šel otevřít.

Ale neznámý na něho nečekal, jen zavolal: „Utíkejte, vybuchla hora!“ Zaslýchli ještě několik slov, ale těm už nerozuměli.

Teprve teď Ali všechno pochopil. Hora, na jejímž svahu bydleli, byla sopka! A nyní právě vybuchla. Tatínek mu kdysi vyprávěl, že už mnoho let odpočívá a je asi vyhaslá... Dveře se rozletěly a v oslnivé záři ohnivé oblohy uviděli otce.

„Musíme rychle pryč!“ Popadl Mirru do náruče a vyběhl na dvůr.

Maminka s Alim běželi za ním. „Snad bychom si měli s sebou něco vzít!“ řekla ve spěchu.

„Nemůžeme! Každá chvílka je drahá!“ Přiskočil k ohradě, otevřel branku a pustil vystrašené ovečky ven. Ali odvázel Bleska.

Nastal divoký útěk. Prchali dolů, do údolí. Jen pryč, co nejdále od ohnivé hory, která byla v jednom plameni. Co nejdál z těchto nebezpečných míst, kde země puká na každém kroku a kameny ohrožují život prchajících nešťastníků. Ještě štěstí, že zatím létají do vzduchu jen kameny a popel. Kdyby se rozlila po

svahu soptící hory i žhavá láva, byl by konec.

Uprchlíci se neohlíželi. Pádili z kopce, co jim síly stačily. Horký vzduch byl plný žhavého popela, který pokrýval celou

krajinu. Vtom se země zachvěla novým, silným výbuchem. Vzápětí se ozval podivný sykot.

„Láva!“ vykřikl otec. „Musíme odbočit k mostu!“

Ano, k mostu! Dole v údolí byla hluboká strž. Na jejím dně tekla horská bystřina. Přečázelo se přes ní po jednoduchém mostu. Dostanou-li se k němu, budou zachráněni. Láva steče do strže a na druhý břeh se už nedostane. S nadlidským vypětím sil prchali dál. Slyšeli za sebou žhavou lávu, která s sebou nesla zkázu a smrt.

Již se blížili k mostu, který pro ně znamenal život. V dálce před sebou – už na druhé straně strže – zahlédli houf prchajících lidí. Oni běží jako poslední, protože jejich chaloupka stála nejvýš. Když dobíhali k mostu, Ali klopýtl a upadl. Přitom mu vyklouzla ruka z mamčině ruky, které se držel. Chtěla se pro něho vrátit, ale nemohla v prudkém svahu zastavit.

Doběhla na most zároveň s otcem, který celou dobu nesl v náručí Mirru. Zastavili se, aby počkali na Aliho. Vtom se ozvala nová ohlušující rána. Celá země se silně zachvěla.

Ali, který se zvedl a hnal dolů, spatřil něco hrozného: chatrný dřevěný most se rozpadl a zřítíl se do hlubiny. A s ním zmizeli i jeho milí...

Zoufalý nářek opuštěného chlapce zanikl v hromovém rachotu. Co teď? Před ním prudká strž, za ním proudy žhavé lávy. Naprosto beznadějná situace. Uviděl několik vysokých stromů, které rostly na pokraji rokle. Na jeden z nich se z posledních sil vyšplhal. A už se pod ním řítily proudy lávy, které mizely v hlubině.

Chvíli ještě sopka bouřila. Potom nastal klid.

Tu noc prožil Ali na stromě. Druhý den přišli lidé, kteří z druhé strany zpozorovali chlapce v beznadějně situaci. Dalo jim hodně práce chlapce zachránit.

Nejdřív se museli pomocí silných kmenů dostat přes rokli plnou lávy. Potom opatrně dopravili prkna až pod strom, na němž byl Ali. Šlápnout vedle znamenalo probořit se do lávy, která byla pod povrchem žhavá, a nebezpečně se spálit. Pomohli Alimu dolů a zcela vyčerpaného ho dopravili do bezpečí.

Zpráva o výbuchu sopky a zemětřesení se roznesla po celé zemi. Dostala se i do vzdálené vesničky, kde žil Aliho strýc. Byl to lakomý člověk, který toužil jen po penězích. Opuštěného Aliho si vzal k sobě, ale neudělal to z lásky. Řekl si, že aspoň bude mít zadarmo pasáčka pro své stádo.

Ali se tak stal znovu pasáčkem. Opět sedával na louce se stádem a hrával na flétnu. Ale už nebyl tak veselý a bezstarostný jako dřív. Když přihnal stádo domů, nepohládila ho jemná ruka maminky. Nepřivítal ho tatínek vlídným slovem. Zamračený strýc na jeho pozdrav

jen něco zabručel. Nemluvná teta položila na stůl nějaké jídlo a nechala Aliho samotného.

Proto se zdržoval raději na pastvě. Stádo vyháněl brzy ráno a vracel se domů pozdě večer. Zvykl si na svůj neradostný život a smířil se s ním. Jen někdy, když mu bylo hodně smutno, vzal si flétnu a hrál. Přitom vzpomínal na domov, na to, jak se měli doma všichni rádi. Na to, jak mu tatínek vyprávěl o lidech, o zemi i o vesmíru, který je nad námi. Tam, nad hvězdami, je někdo, kdo o nás ví a má nás rád. Proto se večer rád díval na hvězdy, které ho uklidňovaly v jeho nelehkém údělu. Tak plynula léta. Zdálo se, že bude až do smrti pasáčkem ovcí. Ale jednou se přihodilo něco neočekávaného.